

Vlaams
Parlement

ingediend op **249** (2019-2020) – Nr. 1
20 maart 2020 (2019-2020)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door Karl Vanlouwe, Jeremie Vaneeckhout,
Karin Brouwers, Emmily Talpe en Kristof Slagmulder

over het pilootproject
'Input from political debates
in regional parliaments'
en over de werking
van het Europese Comité van de Regio's

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme:*

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Emmily Talpe, Bart Tommelein;
Tine Van den Brande, Jeremie Vaneeckhout;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Martine Fournier, Orry Van de Wauwer;
Jean-Jacques De Gucht, Marino Keulen;
Mieke Schauvliege, Chris Steenwegen;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Karl-Heinz Lambertz.....	4
2. Bespreking	7
2.1. Interventie van Karl Vanlouwe	7
2.2. Interventie van Emmily Talpe	8
2.3. Interventie van Karin Brouwers.....	8
2.4. Interventie van Jeremie Vaneeckhout	8
2.5. Antwoordronde	8

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme vond op dinsdag 18 februari 2020 een gedachte-wisseling plaats over het pilootproject 'Input from political debates in regional parliaments' en over de werking van het Europese Comité van de Regio's. Het pilootproject is een initiatief van de CALRE (Conferentie van de Europese Regionale Wetgevende Assemblies) en het Europese Comité van de Regio's.

Karl-Heinz Lambertz, die tot 12 februari 2020 voorzitter van het Europese Comité van de Regio's was en nu nog altijd lid is, lichtte het project en de werking van het Comité uitvoerig toe.

1. Inleidende uiteenzetting door Karl-Heinz Lambertz

Karl-Heinz Lambertz dankt het Vlaams Parlement voor zijn deelname aan dit initiatief van CALRE en het Europese Comité van de Regio's, die verrast waren dat meteen zoveel regionale parlementen met wetgevende bevoegdheid zich voor het initiatief kandidaat gesteld hadden. Volgens hem is het wenselijk dat alle dertig kandidaten ook effectief participeren, ook al moet de methodiek daarvoor enigszins aangepast worden. Hij deelt in dat verband nog mee dat hijzelf de eerste tweeën-half jaar van de nieuwe legislatuur extra betrokken zal zijn als coördinator van het subsidiariteitsnetwerk in het Comité.

Daarop gaat de spreker nader in op de totstandkoming van het project. Het project heeft ook politiek een bijzondere betekenis in het licht van de Conferentie over de Toekomst van Europa, die op 9 mei 2020 start in Zagreb en vervolgens gedurende twee jaar voorstellen tot verbetering moet uitwerken met het oog op een functionelere Europese Unie.

Zelf is hij ervan overtuigd dat de Europese Unie een buitengewoon groot belang heeft voor de toekomst van Europa. Geen enkel groot probleem van deze tijd kan door geen enkele staat op eigen houtje opgelost worden, zelfs al is hij zo groot als Luxemburg of zo klein als de Bondsrepubliek, voegt hij ironisch toe. Samenwerking is van groot belang om Europa te positioneren op de wereldkaart.

Tegelijk erkent de spreker dat de huidige werking verre van optimaal is, om niet te zeggen slecht. Op tal van vlakken is Europa in een impasse terechtgekomen, die op termijn gevaarlijk kan worden. Hij verwijst naar de talrijke meningsverschillen, de tekortkomingen in de besluitvorming en het uitblijven van beslissingen in de Bermudadriehoek van parlement, commissie en raad. De black box van de dialoog is geen schoolvoorbeeld van democratische besluitvorming, noch van efficiëntie.

Het is ook niet zo eenvoudig om tegelijk een reus en een dwerg te zijn. Dat ook de kleinste dwerg een lange schaduw werpt als de zon maar laag genoeg hangt, volstaat niet als antwoord. Europa is een reus in het reglementeren van details, terwijl het vaak zinnvoller is staten en regio's zelf te laten handelen. Europa is een dwerg als het op grote beslissingen aankomt.

De transformatie, de aanpassing en de nieuwe kijk die nodig zijn, leiden ons naar het subsidiariteitsprincipe. Bij besluitvorming op verschillende niveaus (Europa, lidstaat, regio) mogen beslissingen pas op een hoger echelon worden genomen als dat een meerwaarde belooft. Daar houdt men op dit moment onvoldoende rekening mee.

Europa houdt zich ook te weinig bezig met de diversiteit van de regionale werkelijkheden. Het regionale niveau moet een veel groter belang krijgen, onderstreept de spreker. Beslissingen moeten van meet af aan rekening houden met de genoemde diversiteit, met het oog op optimale implementering.

Het is daarom dat in de State of the Union van 2017 toenmalig commissievoorzitter Jean-Claude Juncker het idee heeft gelanceerd om intensief te gaan kijken naar de subsidiariteit in de Unie, waarop een taskforce van Europees Parlement, nationale parlementen en de Europese Commissie werd opgericht, die tegen juni 2018 een rapport zou voorleggen. Het ontbreken van de regionale en lokale niveaus daarin noemt de spreker meer dan een schoonheidsfoutje. Het Comité van de Regio's is daartegen dan ook in het verweer gekomen op grond van de Verdragen van Maastricht en Lissabon, wat heeft geleid tot zijn opname in de taskforce.

Het volgende halfjaar heeft het intensief meegewerkt aan de activiteiten, die resulteerden in het document 'Active subsidiarity: A new way of working'. Het bevat 36 actiepunten.

Nu al kunnen regionale parlementen een rode of gele kaart trekken tegen voorstellen van de Europese Commissie, maar die procedure is niet erg efficiënt. Zij is eerder een frustratiemachine, die veel werk vereist en weinig resultaat oplevert. De twee zwakke punten van de bestaande procedure zijn dat de subsidiariteitscontrole veel te laat plaatsvindt (namelijk als de Commissie iets heeft ingediend, terwijl ingrijpen in de prelegislatieve fase verkieslijker is), en hoegenaamd niet meer aan bod komt in de eindfase van de dialoog. De taskforce heeft daarom gepleit voor verandering.

In oktober 2018, op basis van de resultaten van de taskforce, hebben de Europese Commissie en daarna ook het Oostenrijkse voorzitterschap van de Europese Unie enkele belangrijke bedenkingen gemaakt, op basis waarvan de discussie kan worden verdiept. De nieuwe Europese Commissie echter heeft sindsdien nog nergens gesproken over subsidiariteit, en ook mevrouw Ursula von der Leyen kwam niet verder dan aanzetten tot het aan bod laten komen en respecteren van regionale entiteiten. Er is echter veel meer nodig.

Dat is precies de zin van het voorliggende experiment in samenwerking met CALRE, zoals het dat ook was van een ander experiment over regionale hubs. Het Comité van de Regio's wilde het immers niet laten bij principes op papier zetten, maar wilde ook verbeteringen uittesten.

In het project rond de regionale hubs worden in een eerste testfase, met een tiental regio's, gevoelige politieke thema's bekeken, rekening houdend met subsidiariteit. De ervaringen worden gebundeld en moeten voor toekomstige wetgevende EU-initiatieven verbeteringen mogelijk maken. Het eerste thema was openbare aanbestedingen, het tweede luchtkwaliteit. Het derde, dat nu start, is grensoverschrijdende gezondheidszorg. Op die drie vlakken wordt in het netwerk van regionale hubs getest wat subsidiariteit bij dergelijke complexe aangelegenheden kan betekenen.

Vervolgens werd het idee geopperd om de bijdrage van de regionale parlementen efficiënter te organiseren door hen al 'prelegislatief' te laten ingrijpen. Tegen die achtergrond werd het voorliggende pilootproject opgezet met in eerste instantie de wetgevende regionale parlementen. Voor een klein aantal uitgekozen onderwerpen worden Europese wetgevende initiatieven (in de vorm van richtlijnen of verordeningen) intensief voorbereid.

Uitgangspunt blijft het meerjarenprogramma van de Commissie, waaruit thema's worden geselecteerd die men gevoelig vindt vanuit het gezichtspunt van de subsidiariteit. Daarna worden ze besproken in de regionale parlementen, waarna de resultaten worden gebundeld door CALRE en het Comité van de Regio's. Vervolgens worden ze op ingrijpende wijze ingebracht in de werking van de Commissie. De spreker onderstreept dat het regionale niveau geen adviserende stakeholder is als duizenden andere belanghebbenden, maar een systematisch en professioneel betrokken partner in de wetgevende procedure.

De spreker zou het natuurlijk mooi vinden mocht het regionale niveau ook naar het resultaat in de fase van de dialoog kunnen kijken, maar daartoe is men op dit moment nog niet bereid, al is die eis al meermaals herhaald. Anderzijds staan wel bepaalde commissies van het Europees Parlement op het punt daaraan te werken, waardoor de regio's alsnog langs een achterdeur in de dialoog kunnen raken.

Zoals gezegd wil men in het voorliggende project concrete thema's kiezen uit het jaarprogramma 2021 en uittesten of men iets meer teweeg kan brengen dan het woord te nemen als het al te laat is.

De kunst zal erin bestaan de juiste onderwerpen voor discussies te selecteren en van meet af aan op synergie te mikken, ook tussen de verschillende regionale parlementen, zonder dat het een ramp hoeft te zijn als men het niet over alles eens raakt. Men kan in elk geval proberen om daar waar men samen iets kan teweegbrengen, iets op papier te zetten en daarmee deel te nemen aan de wetgevende voorbereidingen.

Het concept van de prelegislatieve fase werd door het Comité van de Regio's al gedetailleerd besproken met commissaris voor Institutionele Relaties Maroš Šefčovič, die bereid is erop in te gaan. Het project vormt een onderdeel van de strategie van de regionale entiteiten om invloed uit te oefenen op het legislatieve werk in de Europese Unie. Het genoemde, interessante rapport van de taskforce kan gedownload worden van het internet maar ook op papier aangevraagd, waarbij de spreker nog ingaat op een voor hem belangrijke conclusie: https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_nl

Aanvankelijk werd de vraag gesteld of met bevoegdheden heen en weer moest worden geschoven, gedeelde, exclusieve dan wel coördinerende. Heel snel bleek dat dat weinig zou oplossen in het perspectief van een toekomstmodel. Eerder dan op bevoegdheidsverschuiving komt het immers aan op een correcte definitie van de regelgevingsdichtheid. Als Europa iets regelt, dient het te gaan over iets dat op dat niveau moet worden geregeld. Details moeten overgelaten worden aan de handelingsmarge van het nationale dan wel regionale niveau.

Volgens dat principe handelen, impliceert dan wel dat de hele, bestaande EU-wetgeving op de testbank gelegd moet worden. Het vroegere REFIT-programma (REFIT: Regulatory Fitness and Performance Programme) wordt voortgezet, zij het onder een andere naam. In de nieuwe vorm zal beter rekening gehouden worden met de regionale entiteiten, die toen tegen hun protest in niet meer dan stakeholders waren.

Voorts wijst de spreker erop dat ook de werking van het Comité van de Regio's zelf is veranderd, vooral na het Verdrag van Lissabon. Binnen het Comité werd met name een subsidiariteitsnetwerk gecreëerd. Sommige leden van dit Vlaams Parlement, die ook lid zijn van het Comité van de Regio's, maken daarvan deel uit en hebben deelgenomen aan het technische werk ervan. Elk advies en ontwerp moet immers getoetst worden aan het subsidiariteitsbeginsel. Met de coördinatie daarvan zal de spreker zich de komende jaren bezighouden. Doel is, zo verzekert hij, meer efficiëntie.

Hij besluit dat het pilootproject heel belangrijk is voor regionale wetgevende parlementen. De regionale diversiteit is immers een belangrijke dimensie van de EU. Haar een sterkere rol geven, kan alleen door intelligente coördinatie. Hij kan zich immers niet voorstellen dat de voorzitter van de Commissie elke ochtend haar werkdag begint met driehonderd regio's op te bellen.

Tot slot merkt hij nog op dat de regionale parlementen ook beter zouden worden van een nog efficiëntere samenwerking in CALRE, de conferentie van hun voorzitters. Zwak punt is dat sterke regio's met wetgevende bevoegdheid als de Duitse deelstaten, de Zwitserse kantons en de Belgische gewesten en gemeenschappen zich naar 'de rand gedrukt voelen' door de manier waarop de Italiaanse en Spaanse regio's haar in beslag nemen. Een nieuw evenwicht is wenselijk.

Karl-Heinz Lambertz heeft dezelfde thematiek trouwens al aangekaart in de conferentie van Duitstalige parlementen in Europa.

2. Bespreking

2.1. Interventie van Karl Vanlouwe

Karl Vanlouwe waardeert de rol van de spreker in de taskforce Subsidiariteit, een project dat ook het Vlaams Parlement na aan het hart ligt. Het bepalen van het beste beslissingsniveau is altijd een zoektocht naar evenwicht, en dat is te meer het geval in Europa, waarvan de lidstaten verschillend ingericht zijn op deelstatelijk vlak.

Een van de conclusies van de taskforce is dat er geen verdragswijziging nodig is, dankzij de bepalingen in het Verdrag van Lissabon over gele, oranje en groene kaarten, maar het lid wijst erop dat bijvoorbeeld de korte termijnen om een kaart te trekken, nog steeds vragen oproepen. Zijn er toch geen wijzigingen nodig om de subsidiariteits- en proportionaliteitstoets efficiënter te maken? Regio's die er een beroep op doen, moeten ook altijd op zoek naar partners om een meerderheid te halen, vult hij aan.

Zijn fractie is tevreden dat Vlaanderen niet alleen met de regionale hubs, maar ook met het voorliggende initiatief kan meedoen. Het is goed dat debatten op regionaal niveau georganiseerd worden om input te geven aan het werkprogramma van de Commissie. In dat verband herinnert hij aan de ontvangst van eurocommissarissen in het Comité van de Regio's en in het Vlaams Parlement, wat volgens hem wijst op een mentaliteitswijziging. Zij willen het debat niet langer uitsluitend voeren in het Europees Parlement, maar ook rechtstreeks met lidstaten en regio's, zoals voormalig commissaris Cecilia Malmström dat deed over TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) en CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement).

Verder waardeert het lid het dat de regionale parlementen vooraf hun inbreng kunnen doen, en dat ze dat kunnen doen over thema's die ze zelf van belang achten en waarmee Europa zich volgens hen moet bezighouden. Vraag is nog wel op welke manier dat zal gebeuren. Waar vindt in CALRE en het Comité van de Regio's de selectie plaats van aanbevelingen die uit de regionale parlementen komen? Sommige thema's leven in de ene lidstaat immers meer dan in andere, waarbij het lid de strijd tegen illegale migratie als voorbeeld geeft. Wat geeft men door aan de Europese Commissie en volgens welke criteria?

Welke goede praktijken zijn er om invloed uit te oefenen op de besluitvorming van de Europese Commissie? Hoe zorgt men ervoor dat de aanbevelingen gerespecteerd worden? Wordt er teruggekoppeld? Welke punten vindt de spreker zelf van fundamenteel belang voor zijn eigen parlement? Tot slot treedt het lid de verklaring van Boekarest bij: "More Europe where more is needed, and less Europe where less is needed."

2.2. Interventie van Emmily Talpe

Emmily Talpe noemt de bekommernis terecht om de regio's dichter bij Europa te betrekken door middel van subsidiariteit. Omdat de bestaande procedures daar te weinig voor zorgen, is er nu een nieuw pilootproject, waarvan haar fractie hoopt dat het een succes wordt en waarvoor ze de spreker alvast feliciteert.

Ze vraagt wel hoe realistisch het is om zoveel verschillende regio's met elk hun eigenheid op één lijn te krijgen voor de grote uitdagingen. Zal die inbreng van de regio's geen bijkomende vertraging met zich meebrengen, aangezien Europa het nu al zo moeilijk heeft tot beslissingen te komen? Liggen er al thema's op tafel die concreet worden aangepakt in het project? Hoe specifiek zijn ze: gaat het eerder over antibiotica terugdringen dan wel over de vermindering van CO₂-uitstoot?

2.3. Interventie van Karin Brouwers

Voor *Karin Brouwers* is het niet helemaal duidelijk: selecteert het Vlaams Parlement zelf onderwerpen om uit te diepen of reikt het Comité van de Regio's die aan? Zelf geeft ze de overal in Europa opduikende lage-emissiezones als voorbeeld.

Verder dringt ze erop aan goed op de hoogte te worden gehouden van de voortgang. Haar ervaring bij het Federaal Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden, waarvan zij als senator lid en covoorzitter is, en de Conferentie van Commissies voor Europese Aangelegenheden (COSAC), waarin België als enige regio's afvaardigt, leert haar immers hoe belangrijk het is voor de efficiëntie om te coördineren en alle krachten te bundelen.

2.4. Interventie van Jeremie Vaneekhout

Jeremie Vaneekhout treedt het belang bij van de rol die het Vlaams Parlement te spelen heeft in CALRE en het Comité van de Regio's. Groen is voorstander om in te stappen in het pilootproject, in de zoektocht naar een juiste plaats voor de regio's in de keten van besluitvorming in de EU. Regionale parlementen moeten een volwaardige partner daarin zijn, in het licht van de latere uitrol in het eigen beleid, het draagvlak en het democratische gehalte.

Het geloof in dat laatste staat onder druk, en het antwoord daarop is niet om het nog complexer te maken, wel om partners die dicht staan bij de bevolking volop hun rol te laten spelen. In dat verband pleit hij er ook voor die van de lokale besturen te versterken op dit vlak.

Ook hij vraagt naar de methode om tot een positie te komen. De regio's zijn immers even rijk als de burgers aan verscheidenheid in hun meningen over politieke prioriteiten. Zal er ruimte zijn voor nuancering? Kan het traject eindigen in de vaststelling van meningsverschillen? Hoe vermijdt men dat deze poging om tot meer betrokkenheid en democratische legitimiteit te komen nergens toe leidt?

2.5. Antwoordronde

Karl-Heinz Lambertz beseft dat het pilootproject niet alle problemen zal oplossen en dat dat niet zonder risico is. Het biedt echter wel een opportuniteit. De formulering van subsidiariteit in de verklaring van Boekarest is inderdaad zeer belangrijk. Zij werd overigens overgenomen uit een verklaring van de Oostenrijkse deelstaatspresidenten. De doorslaggevende vraag is niet die naar meer of minder Europa, maar de vraag waar meer Europa nodig is en waar er al te veel Europese zaken zijn.

Die laatste formulering kan nog verfijnd worden met het concept van de regelgevingsdichtheid ('density of reglementation'). Verder wijst hij op de uitstekende documenten van het Europese Hof van Justitie en het onderscheid tussen subsidiariteit en proportionaliteit.

De twee belangrijkste vragen van het project zijn de selectie van de thema's en het bereiken van een gemeenschappelijk advies. Karl-Heinz Lambertz wijst erop dat het Comité van de Regio's daar al 25 jaar ervaring mee heeft. De spreker raadt de lectuur aan van een studie getiteld '[The History of the Committee of the Regions – 25 years of cities and regions furthering European integration](#)' die een Duitse historica, mevrouw Birte Wassenberg (professor of Contemporary History at the Institute for Political Studies, University of Strasbourg) daar recent over publiceerde en waarin met name wordt beschreven welk verschil het Comité heeft gemaakt in het denken over subsidiariteit. Daaruit blijkt dat de regio's in weerwil van hun tegenstellingen veel meer bereikten dan nietszeggende formuleringen, maar het uiteindelijk altijd eens werden over concrete inhoud, omdat men bezielde was door de gemeenschappelijke idee dat Europa zich niet over de hoofden heen mag afspelen.

Natuurlijk zijn er ook voorbeelden van slechte compromissen en blijven er situaties over met meningsverschillen en belangenconflicten, maar ook dat maakt deel uit van Europa. Zij moeten niet verdoezeld worden maar integendeel duidelijk kenbaar gemaakt worden.

De spreker is er echter van overtuigd dat het mogelijk zal blijken het op tal van vlakken eens te worden met een groot aantal regio's. De schat aan ervaringen daarmee in het Comité kan ingebracht worden in het pilootproject.

De selectie van thema's is een dubbel proces. De zes prioriteiten van de Europese Commissie zijn bekend. Daarnaast kan men in het Meerjarenprogramma zien welke onderwerpen zij zelf wil aanpakken. Het verdient aanbeveling om te kijken of er daar bij zijn die lijken in te druisen tegen het subsidiariteitsprincipe. Daarnaast bestaat de mogelijkheid eigen thema's uit te werken uitgaande van de eigen prioriteiten van de regionale parlementen.

De uiteindelijke keuze van de thema's die men in het programma van de EU wil laten opnemen, is een voortdurend proces van dialoog. Volgens de spreker is dat ook met dertig of meer deelnemers te managen, op voorwaarde dat er korte communicatiekanalen zijn of uitgebouwd worden. Het mag niet zo zijn dat men eerst zelf alle mogelijke partners moet zoeken die eventueel dezelfde mening hebben.

Als voorbeelden geeft hij de Green Deal, waarbinnen heel wat concrete vragen passen, de digitaliseringsstrategie en de toekomstige regelgeving over de sociale pijler. Hij kan nog geen technische details geven over de werkwijze, maar pleit er alvast voor om de expertise van de medewerkers in het Comité en de regionale parlementen bij elkaar te brengen. Men moet nooit iets uitstellen wat men vandaag al door iemand anders kan laten doen, formuleert hij bij wijze van boutade.

Om te beginnen zou hij op een jaar niet meer dan vijf, zes thema's aanpakken maar dan wel 'vol gas', en de posities niet alleen aan de commissarissen maar ook aan de directoraten-generaal bezorgen. Het komt erop aan constant in dialoog te blijven over hoe het verder moet.

Het Comité van de Regio's beschikt met zijn driehonderd medewerkers over voldoende logistieke capaciteit om dat te realiseren, verzekert hij. Het is wel degelijk in staat vijf, zes thema's dag na dag gedetailleerd te volgen, om het even wat de Commissie allemaal uitdoktert, ook al vergt het intensief en gefocust werk, nog meer dan bij de voorbereiding van klassieke adviezen en resoluties. Na maximaal

twee jaar zal men weten of het werkt. Over relatief korte tijd komt er een werkvergadering in het Comité met CALRE waarin alle technische vragen concreet worden behandeld.

Uiteraard kunnen niet alle problemen die met de rol van de regio's in Europa te maken hebben, binnen het kader van dit project aangepakt worden. Het betreft één, heel concreet verhaal, waarbij het aankomt op het eindresultaat. Nationale staten die regionale wetgevende bevoegdheid hebben als België, Duitsland, Oostenrijk, Italië, Zwitserland, en eventueel Finland met Åland, en Portugal met de Azoren en Madeira, kennen een duidelijke manier van omgaan met hun deelstaten.

Wie de rol van de regio's in Europa wil verstevigen, moet zich intensief met die vraagstukken bezighouden.

COSAC is een vrij zwakke structuur die geleid wordt door een trio zonder logistieke onderbouw. De conferentie heeft positieve kanten, maar focust op de nationale parlementen. De vraag naar de inbreng van regionale parlementen is alleen relevant voor België. Duitsland en Oostenrijk participeren immers via hun Bondsraad. De directe waarneming van internationale bevoegdheden door regionale parlementen in België, is iets waar alle andere leden aan moeten wennen. Elk land organiseert autonoom zijn vertegenwoordiging zoals het dat zelf wenst. Hoe België dat in de toekomst zal doen, zal de komende jaren onderwerp van discussie zijn, maar de rol van de gewesten zal er in elk geval niet minder op worden, voorspelt hij. Omdat COSAC alleen voor België de directe betrokkenheid van regio's met wetgevende bevoegdheid garandeert, blijft het belangrijk om iets parallel met die conferentie op te richten of uit te bouwen, bijvoorbeeld via het Comité van de Regio's.

Tot slot suggereert hij dat het thema interessant kan zijn voor de Conferentie over de Toekomst van Europa. Hij wijst erop dat de taskforce er bewust voor koos om voorstellen te formuleren binnen het kader van de bestaande verdragen.

Wijziging van de verdragen vereist immers unanimiteit, wat men als argument tegen de voorstellen wilde voorkomen. Dat neemt echter niet weg dat ook dergelijke voorstellen kunnen worden gericht aan de genoemde conferentie, die er immers van overal zal ontvangen. In de raad van ministers, zowel als in de Europese Raad, zijn verdragswijzigingen echter een ingewikkelde kwestie. Hoe dit te behandelen lijkt men aan het roterende voorzitterschap over te laten, maar ook daarvan kan men nog niet zeggen wat op ons afkomt.

Hij dringt er in elk geval op aan ervoor te zorgen dat ook de regio's en het Comité daarin zitting hebben en aan bod komen. Het voorstel bestaat erin de delegatie op dezelfde slagvaardige manier te organiseren als de taskforce Subsidiariteit, opdat het onderwerp zwaar wordt ingebracht in de conferentie. Overigens komt ook dat van de burgerparticipatie erin aan de orde, vult hij nog aan.

Karl Vanlouwe waarschuwt ervoor om niet de verklaring van de verschillende lidstaten bij het Verdrag van Lissabon te vergeten, waarin artikel 51 van het Koninkrijk België afkomstig is. Het lid citeert: "Het Koninkrijk België verduidelijkt dat, overeenkomstig zijn grondwettelijk recht, zowel de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat van het Federaal Parlement als de parlementaire vergaderingen van de Gemeenschappen en Gewesten in functie van de bevoegdheden die de Unie uitoefent, optreden als componenten van het nationaal parlementair stelsel of als kamers van het nationaal parlement." Hij dringt erop aan dat dit blijvend gerespecteerd wordt. Het Europese niveau moet rekening houden met de exclusieve bevoegdheden van de Belgische deelstaten, onderstreept hij.

Karl-Heinz Lambertz is het daar volledig mee eens. Hij heeft het artikel altijd op zak als hij naar een vergadering van COSAC gaat.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Karl VANLOUWE
Jeremie VANEECKHOUT
Karin BROUWERS
Emmily TALPE
Kristof SLAGMULDER,
verslaggevers